

ПСИХОСЕМАНТИКА: ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАКТИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ

Навчальні курси «**Основи психосемантики**» та «**Психосемантика**» розроблено на основі освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня "Бакалавр" за спеціальністю 053 «Психологія» та освітньо-професійною програмою «Практична психологія». В дані курси закладено сукупність знань та вмінь, що формують профіль фахівця в *галузі практичної психології*.

Навчальні курси «Основи психосемантики» та «Психосемантика» базуються на засвоєнні таких базових дисциплін як «Загальна психологія», «Психологія особистості», «Психодіагностика» і є базою для засвоєння та посилення навчальних курсів – «Практична психологія», «Психологічне консультування», «Етнопсихологія», «Психологія лідерства», «Психолінгвістика», та інших.

Специфічна функція курсу «Основи психосемантики» та «Психосемантика» в системі професійної підготовки майбутніх фахівців у наступному: формування системного бачення світу (внутрішнього і зовнішнього) у психосемантичному вимірі, тобто – розуміння існування індивідуальних систем значень і особистісних смислів у свідомості людини, завдяки яким кожна особистість неповторна, індивідуальна, відрізняється одна від іншої; проектування особистісного та професійного розвитку з обов'язковим урахуванням індивідуальних систем значень які визначають суб'єктивний світ особистості, зміст якого кодується в її мові.

Професійна підготовка вибудовується на основі компетентнісного підходу. При викладанні дисципліни «Основи психосемантики» та «Психосемантика» було зроблено акцент на формування таких ключових компетентностей:

- *Комунікативна компетентність* практичного психолога передбачає активну взаємодію та взаєморозуміння психолога і клієнта, формування «діалогізму» як професійної якості, де відбувається спрямованість власної свідомості на розуміння «Я-іншого», тобто ведення діалогу де враховується індивідуальна система значень й особистісних смислів клієнта. Формування комунікативного компоненту професійної компетентності надає здатність майбутньому психологу орієнтуватись в професійних ситуаціях, розуміти смислову сферу, мотиви клієнта, його ціннісний рівень і таким чином у правильному напрямку будувати технологію і техніку спілкування, тобто адекватно налагоджувати ефективну взаємодію.

- *Загальнокультурна і міжкультурна компетентність* пов'язані з життям у багатокультурному суспільстві різних народів та визнанням цього як вагомому ресурсу сучасності для розвитку людини. Використання даної стратегії дозволяє розуміти, сприймати та поважати відмінності інші культур, мов і релігій. Студенти вивчають на прикладі творів різних культур (західної та східної): феномен контексту художніх текстів – літературна творчість; психосемантику кольорів – образотворче мистецтво; психосемантику форми і кольору – народна творчість, створення національних орнаментів.

- *Соціальна компетентність* пов'язано з формуванням здатності: працювати в команді однодумців за раді ефективного виконання завдання та отримання задоволення від професійної діяльності; адекватно визначати свій соціальний статус та поведінку завдяки повноцінного розуміння тієї професійної ситуації яка є проблемною; розуміти відповідність форми змісту соціального рівня людини за рахунок здатності до самооцінювання і взаємооцінювання.

- *Операціональна компетентність* майбутнього практичного психолога полягає в оволодінні психосемантичним інструментарієм. Студенти повинні засвоїти дослідницькі методи для вияву психосемантичного змісту свідомості: семантичного шкалування – вербальний і невербальний семантичний диференціал; особистісного семантичного диференціалу; асоціативні методи реконструкції індивідуального семантичного простору. Методики вербального асоціативного експерименту: метод вільних асоціацій, спрямований асоціативний експеримент.